

Václav Čtvrtek: Jak vařili šípkový čaj

Čtení 2. třída (Metodický list)

Bylo jaro jako zvon, ale Vochomůrka zas dostal rýmu. Kýchal, až to s ním strkalo po světlici. „Na vochomůrčí rýmu je nejlepší šípkový čaj,“ povídá Křemílek a vypravil se k šípkovému keři. „Ty už chceš šípky, jenže já teprve kvetu,“ řekl mu keř. A kvetl jako celá zahrada a v každém květu bydlela Růženka a uklízela tam. „Než to všechno odkvete a uzraje, to se mi Vochomůrka zatím ukýchá,“ staral se Křemílek. „Kdyby byl aspoň jeden šípek, docela by stačil.“ Vtom mu sluníčko zaťukalo zlatým prstem na rameno. „Já ti, Křemíle, pomůžu.“ Udělalo si z dlaně trubičku, podívalo se na jeden šípkový květ – a divy a divy. Už tam nekvete květ, ale červená se zralý šípek. Křemílek jen nastavil čepičku. Potom vařili čaj proti rýmě. Vařil Křemílek, Vochomůrka se jen díval, protože v sobě musel držet kýchnutí, aby nesfoukl plamen na ohništi. Z konvice už se kouřilo, když vtom někdo zaklepe na dveře. Byla to Růženka, které udělalo sluníčko z květu šípek. „Co si myslíte,“ povídá, „já teď nemám kde uklízet.“ „Tak uklízej u nás v chaloupce,“ chce říct Vochomůrka, jenže jak povolil zuby, vyletělo z něho kýchnutí. Všechno se zatřásl, v kredenci se hrnečky rozehrály jako muzika, z bečky vyletěla mouka a u pece se rozkutálela polena. A nebyla tam už ani konvice s čajem, ani Růženka. Křemílek s Vochomůrkou chvíli smutně kroutili palcem, a že půjdou Růženku hledat. Šli lesem, všude nakoukli, a Růženka nikde.

Pomůcky:

Čítanka pro 2. ročník (PRODOS), pracovní listy, psací potřeby, bílé čepičky, žluté a bílé nebo růžové šátky, pitná voda, šípky nebo šípkový čaj, zápalky, plynový nebo lihový vaříč, hrnec či kotlík s poklopem, hrnečky nebo kelímky, naběračka

Postup lekce s časovou dotací 60 minut v Zelené učebně + 15 minut následuje ve třídě:

- Motivace** – Kdy jsi měl naposledy rýmu? Kdo se o Tebe staral? Jak Tě léčili? Co děláš, abys byl odolnější proti rýmě?
Rýmu dostal také Vochomůrka. Jak si myslíš, že se o něho Křemílek postaral?...
- Společné čtení úryvku z pracovního listu.**
- Orientace v textu**
  - Která věta se Ti zdála legrační (*Kýchal, až to s ním strkalo po světlici.*)
  - Co řekl Křemílkovi šípkový keř? (*Ty už chceš šípky a já...*)
  - Přečti, jak sluníčko zařídilo, aby uzrál šípek. (*Udělalo si z dlaně trubičku ...*)
  - Přečti, co se stalo v chaloupce, když tam přišla Růženka. (*Všechno se zatřásl...*)

4. **Práce ve skupinách** (ve skupině 4-5 dětí– Vochomůrka, Křemílek, šípek, sluníčko, Růženka). Skupiny se rozmístí po louce, aby se navzájem nerušily při přípravě.

Úkoly pro skupiny:

* Vymyslete, jak asi pokračoval příběh dál. (Seznámit ostatní děti – návrat do kruhu)

* Každé skupině učitel určí odstavec, který třídě přečtou (pokračování z čítanky):

Skupina 1	Na pasece Křemílek povídá: „Je tamhle v kapradí ...
Skupina 2	Křemílek povídá:“Růženka je tamhle v ostružinách ...
Skupina 3	A tak šli dál až na třetí paseku...
Skupina 4	Křemílek s Vochomůrkou zabloudili v té bílé mlze...
Skupina 5	Vešli do světnice. A Růženka tam sedí u stolu ...
Skupina 6	Vochomůrka se napil a kýchl ...

Zhodnot'te, která skupina vymyslela *nejnapínavější* pokračování příběhu, která *nejvtipnější*, která pokračování *podobné tomu, které napsal Václav Čtvrtek*, atd. (dle situace).

* Čtení po rolích ve skupinách (úryvek z pracovního listu) – učitel obchází a naslouchá.

* Dramatizace ve skupinách s improvizovanými převleky (čepičky, šátky) – předvedení před třídou.

* Zpracování pracovního listu – skupinová práce.

5. **Vaření a ochutnávka šípkového čaje** – děti asistují učiteli (vybrat nehořlavý podklad – bezpečnost !!!)

6. **Hodnocení a výstupy z proběhlé lekce**

- Jak se Ti pohádka líbila?
- Jak ses cítil ve své skupině? Byls jejím platným členem nebo jsi zpočátku nevěděl, co máš dělat? S kým se Ti dobře spolupracovalo? S kým bys chtěl být ve skupině příště?
- Pomohls někomu ve své skupince? Kdo Tě povzbudil nebo Ti poradil?
- Která skupina vymyslela zakončení pohádky podle Tvých představ?
- Četlo se Ti dobře nebo jsi měl někde potíže? (Která slova?)
- Budeš mít zájem přečíst si celou knížku? (Můžeš si ji vypůjčit v knihovně – zjistí, jestli je v nabídce naší školní knihovny.)
- Hraní Tvé role Tě bavilo, trochu ses styděl nebo ses cítil nepříjemně? Roli sis vybral sám nebo Ti ji děti ve skupině přidělily ? (Kdo?)
- Vyplnění pracovního listu se Ti zdálo snadné, měls menší obtíže nebo byl pro Tebe náročný a nevěděl sis rady, pomohly děti ve skupince?
- Zkus dnes doma uvařit mamince čaj. (Požádej ji o pomoc, protože v kuchyni je spousta dětem nebezpečných věcí, buď opatrný.)

Poznámka: Po návratu do třídy si pustíme tuto pohádku na DVD.

Václav Čtvrtek: Jak vařili šípkový čaj

Čtení 2. třída (Pracovní list)

Bylo jaro jako zvon, ale Vochomůrka zas dostal rýmu. Kýchal, až to s ním strkalo po světnici. „Na vochomůrčí rýmu je nejlepší šípkový čaj,“ povídá Křemílek a vypravil se k šípkovému keři. „Ty už chceš šípky, jenže já teprve kvetu,“ řekl mu keř. A kvetl jako celá zahrada a v každém květu bydlela Růženka a uklízela tam. „Než to všechno odkvete a uzraje, to se mi Vochomůrka zatím ukýchá,“ staral se Křemílek. „Kdyby byl aspoň jeden šípek, docela by stačil.“ Vtom mu sluníčko zaťukalo zlatým prstem na rameno. „Já ti, Křemíle, pomůžu.“ Udělalo si z dlaně trubičku, podívalo se na jeden šípkový květ – a divy a divy. Už tam nekvete květ, ale červená se zralý šípek. Křemílek jen nastavil čepičku. Potom vařili čaj proti rýmě. Vařil Křemílek, Vochomůrka se jen díval, protože v sobě musel držet kýchnutí, aby nesfoukl plamen na ohništi. Z konvice už se kouřilo, když vtom někdo zaklepe na dveře. Byla to Růženka, které udělalo sluníčko z květu šípek. „Co si myslíte,“ povídá, „já teď nemám kde uklízet.“ „Tak uklízej u nás v chaloupce,“ chce říct Vochomůrka, jenže jak povolil zuby, vyletělo z něho kýchnutí. Všechno se zatřáslo, v kredenci se hrnečky rozehrály jako muzika, z bečky vyletěla mouka a u pece se rozkutálela polena. A nebyla tam už ani konvice s čajem, ani Růženka. Křemílek s Vochomůrkou chvíli smutně kroutili palcem, a že půjdou Růženku hledat. Šli lesem, všude nakoukli, a Růženka nikde.

Úkoly pro vaši skupinu jsou na druhé straně. Nejdříve запиšte svá jména:

---

1. Zjistěte v čítance :

Název knihy, z které je tato pohádka:

Jméno spisovatele:

Jméno ilustrátora (*ilustrátor* je malíř, který namaloval obrázky - *ilustrace* do knížky):

---

2. Doplňte věty:

Už tam nekvete květ, ale

Z konvice už se kouřilo, když

Šli lesem, všude nakoukli, ale

---

3. V textu podtrhněte hlavní postavy pohádky.

4. Vyberte si jednu z postaviček – Křemílek, Vochomůrka nebo Růženka, domluvte se a napište, jak asi vypadá (máte-li čas, zkuste ji nakreslit):
